

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3446
Tarih: 24.03.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2596 sayılı ve 03/12/ 1934 kabul tarihli **Bazı Kisvelerin (kıyafetlerin) Giyilemeyeceğine Dair Kanunun** yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifim gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Anayasa - Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih: 31 Mayıs 2013		E. No: 2/575		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
AA	16	MZ	AB.	Rulu
TBMM BAŞKANI	M			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Mayıs 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
24 Mayıs 2013
No : 214766

GENEL GEREKÇE

Din ve vicdan özgürlüğü, toplum içinde çeşitli insan ve grupların huzur içinde yana yana yaşayabilmesi için, herhangi bir dine ve inanca sahip kişilerin bunun gereklerini yerine getirme özgürlüğüne sahip olmaları demektir. Birbirinden farklı inançları paylaşanların günlük yaşamlarını diledikleri gibi sürdürme ve dini inançları doğrultusunda giyinebilme hakkına da sahip olabilmesi gerekmektedir.

Devlet memurlarına şapka giyme zorunluluğu getiren bakanlar kurulu kararnamesinin çıktığı 2 Eylül 1925 günü çıkarılan din adamı dışındaki kişilerin cübbe ve sarık giymeleri yasaklanmıştır. Buna aykırı davranışların, bir yıla kadar hapisle cezalandırılması kararlaştırılmıştır. 1934 yılında ise din adamlarının dini kıyafetlerini sadece ibadet yerlerinde giymelerine dair bir yasa çıkarılmıştır. Hükümetin meclise sunduğu yasa önerisinin gerekçesi şöyleydi:

"Din ile devletin ayrılığını ve dini değerlerin devlet hayatı dışında sırf vicdani bir nitelikte kalıp memleketin devlet hayatında dinin hiçbir etkisi olmamasını, yani laiklik esasını devrimin ve rejimin ana ilkesi tanımış olan Cumhuriyet hükümeti bu yolda attığı adımların doğal bir sonucu ve gereği olarak ruhanilerin dini kıyafetlerini ancak ayinler sırasında taşıyıp, ayinler dışında herhangi bir bireyin taşıyabileceği kıyafetlerde bulunması konusunu gerekli görmüştür".

Yasa'nın Meclis'te görüşülmesi sırasında İçişleri Bakanı Şükrü Kaya: "Dinler işlerini bitirmiş, görevleri tükenmiş, yeniden canlılık ve hayatıyet bulamayan kurumlardır." diyerek din ve vicdan özgürlüğünü hiçe sayarak, dinler karşısındaki tavrını net bir biçimde ortaya koymuştur. 2596 sayılı "Bazı Kisvelerin (kıyafetlerin) Giyilemeyeceğine Dair Kanun" 3 Aralık 1934 günü mecliste görüşüldükten sonra oybirliği ile kabul edilerek yasalaşmıştır.

Lozan Antlaşması'nın 38. maddesi Türkiye'de oturan herkesin, her inancın, her dinin, her mezhebin kendi inanç sistemine göre serbestçe ibadet etmesini sağlar. Bu serbestlik içerisinde tüm din ve mezheplerin uygun gördüğü kılık ve kıyafetlerin giyilebilmesi önündeki tüm yasaklar derhal kaldırılmalıdır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde de mutlak bir düşünce, vicdan ve din özgürlüğü öngörülmektedir. Bu hüküm özgürlüğün iç dünyadaki yansımasıyla ilgili olup, bireysel ya da dinsel inançlar alanını sınırsız bir şekilde korur. İçsel dünyaya dair olan fikir ve inanç edinilmesi ve değiştirilmesi hakkı hiç bir şekilde sınırlanamaz, devletin müdahalesine konu olamaz. Birey inançları nedeniyle suçlanamaz, serbest iradeyi etkileyen yollarla, bir inanç kabul ettirilemez veya inancından vazgeçirilemez.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- İnsanların din ve vicdan özgürlüğü kapsamında dini inançları gereği giymek istedikleri kıyafetlerin devlet tarafından yasaklanması bu özgürlüğe aykırı bir tutumdur. Kişi istediği inanca sahip olabileceği gibi, bunu açıklamaya da zorlanamaz. İç dünyaya dair olan kanaat, din ve vicdan sahibi olma hakkı hiçbir koşulda engellenemez ve açıklama içermeyen inanç veya düşünce devlet müdahalesine konu olamaz. Ancak din ve vicdan özgürlüğü sadece bireylerin inançlarını ve vicdanî kanaatlerini güvence altına almakla gerçekleşmiş olmaz, bunun yanında ayrıca inananların gerek bireysel hayatlarında gerekse toplumsal ilişkilerinde, dinî inançlarını uygulama ve buna uygun şekilde davranma özgürlüklerinin de garanti edilmesini gerektirir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**BAZI KİSVELERİN GİYİLEMEYECEĞİNE DAİR KANUNUN İPTALİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 03/12/ 1934 tarihli ve 2596 sayılı **Bazı Kisvelerin (kıyafetlerin)**
Giyilemeyeceğine Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütölür.